

Śrem dnia, 14 kwietnia 2020 r.

PR Pa 37.2020

**WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY
W POZNANIU**

za pośrednictwem

Rady Miejskiej w Mosinie

Pl. 20 Października 1

62-050 Mosina

STRONA SKARŻĄCA : Prokurator Rejonowy w Śremie

STRONA PRZECIWNA : Rada Miejska w Mosinie

SKARGA

Prokuratora Rejonowego w Śremie

- Na uchwałę Rady Miejskiej w Mosinie LXIX/821/18 z dnia 5 czerwca 2018r. podjętą w sprawie nadania statutu Sołectwu Krosinko, Ludwikowo, zmienioną uchwałą nr LXXIV/882/18 Rady Miejskiej w Mosinie z 27 września 2018r. w sprawie zmiany uchwał w sprawie statutów sołectw i osiedli Gminy Mosina oraz zmienionej uchwałą nr VI/30/19 Rady Miejskiej w Mosinie z 20 marca 2019r. w sprawie zmiany uchwał w sprawie statutów sołectw i osiedli Gminy Mosina.

Na podstawie art.3§2 pkt 5, art. 50§1 i art. 53§3 Ustawy z dnia 30.08.2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2019r., poz. 2325) oraz art. 70 ustawy z dnia 28.01.2016r. „Prawo o prokuraturze” (Dz.U. z 2019r. poz. 740 ze zm.)

ZASKARŻAM :

- uchwałę Rady Miejskiej w Mosinie nr LXIX/821/18 z dnia 5 czerwca 2018r. podjętą w sprawie nadania statutu Sołectwu Krosinko, Ludwikowo, zmienioną uchwałą nr LXXIV/882/18 Rady Miejskiej w Mosinie z 27 września 2018r. w sprawie zmiany uchwał w sprawie statutów sołectw i osiedli Gminy Mosina oraz zmienioną uchwałą nr VI/30/19 Rady Miejskiej w Mosinie z 20 marca 2019r. w sprawie zmiany uchwał w sprawie statutów sołectw i osiedli Gminy Mosina.

UCHWALE TEJ ZARZUCAM :

- naruszenie z art. 35 ust. 1 i 3 ustawy z 8 marca 1990r.o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019r. , poz. 506) poprzez uzależnienie, w §6 załącznika do skarżonej uchwały, uprawnień mieszkańców sołectwa do udziału w zebraniu wiejskim sołectwa, na terenie którego stale zamieszkują, poprzez fakt posiadania przez nich czynnego prawa wyborczego;
- naruszenie art. 35 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 36 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (dalej. u.s.g.) przez nadanie w § 8 załącznika skarżonej uchwały organowi uchwałodawczemu- jakim jest zebranie wiejskie- kompetencji do wyboru Sołtysa, Rady Sołectkiej i ich odwoływania;
- naruszenie art. 37a u.s.g. poprzez nałożenie § 19 załącznika skarżonej uchwały na sołtysa obowiązku uczestnictwa w pracach Rady Gminy;

Na podstawie art. 147§1 Ustawy z dnia 30.08.2002r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2019r., poz.2325)

WNOSZĘ O :

- stwierdzenie nieważności Uchwały Rady Miejskiej w Mosinie nr LXIX/821/18 z dnia 5 czerwca 2018r. podjętej w sprawie nadania statutu Sołectwu Krosinko, Ludwikowo, zmienionej uchwałą nr LXXIV/882/18 Rady Miejskiej w Mosinie z 27 września 2018r. w sprawie zmiany uchwał w sprawie statutów sołectw i osiedli Gminy Mosina oraz uchwałą nr VI/30/19 Rady Miejskiej w Mosinie z 20 marca 2019r. w sprawie zmiany uchwał w sprawie statutów sołectw i osiedli Gminy Mosina.

UZASADNIENIE

W dniu 5 czerwca 2018r. Rada Miejska w Mosinie działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 7, art. 35 ust. 1 i 3, art. 40 ust.1 i 2 pkt 1 i 4 oraz art. 48 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym podjęła uchwałę nr LXIX/821/18 podjętą w sprawie nadania statutu Sołectwu Krosinko, Ludwikowo, zmienioną następnie uchwałą nr LXXIV/882/18 Rady Miejskiej w Mosinie z 27 września 2018r. w sprawie zmiany uchwał w sprawie statutów sołectw i osiedli Gminy Mosina oraz zmienioną uchwałą nr VI/30/19 Rady Miejskiej w Mosinie z 20 marca 2019r. w sprawie zmiany uchwał w sprawie statutów sołectw i osiedli Gminy Mosina.

W § 6 ust. 1 załącznika do uchwały Rady Miejskiej w Mosinie nr LXIX/821/18 z dnia 5 czerwca 2018r. podjętej w sprawie nadania statutu Sołectwu Krosinko, Ludwikowo: „, Zebranie Wiejskie stanowią wszyscy, którzy w dniu jego zwołania są stałymi mieszkańcami Sołectwa i posiadają czynne prawo wyborcze”. W ust. 3 cyt. § wskazano, iż na Zebraniu Wiejskim mogą być obecne inne osoby niż wskazane w ust. 1”.

W § 8 załącznika do uchwały Rady Miejskiej w Mosinie nr LXIX/821/18 z dnia 5 czerwca 2018r. podjętej w sprawie nadania statutu Sołectwu Krosinko, Ludwikowo wskazano: „, Do wyłącznych kompetencji Zebrania Wiejskiego należy:

1) wybór Sołtysa, Rady Sołeckiej oraz ich odwoływanie”.

Z zapisu zawartego w § 19 załącznika do uchwały Rady Miejskiej w Mosinie nr LXIX/821/18 z dnia 5 czerwca 2018r. wynika, iż : "Sołtys uczestniczy w pracach Rady Miejskiej na zasadach określonych w Statucie Gminy". Oznacza to, że Rada Miejska nałożyła na sołtysa obowiązek uczestnictwa w sesjach rady miejskiej. Tymczasem ustawodawca mocą art. 37a u.s.g. postanowił, że przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej może uczestniczyć w pracach rady gminy na zasadach określonych w statucie gminy, bez prawa udziału w głosowaniu. Przewodniczący rady gminy jest każdorazowo zobowiązany do zawiadamiania, na takich samych zasadach jak radnych, przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej o sesji rady gminy. Zgodnie zatem z przytoczonym przepisem ustawy o samorządzie gminnym, przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy (sołtys) może, ale nie musi uczestniczyć w pracach rady gminy. Ma on bowiem uprawnienie, a nie obowiązek uczestniczenia w pracach rady gminy - w sesjach rady i w pracach jej wewnętrznych organów.

Zgodnie z brzmieniem art. 36 ust. 1 u.s.g. zebranie wiejskie jest organem uchwałodawczym w sołectwie, natomiast sołtys – organem wykonawczym, którego działalność wspomaga rada sołecka. Zgodnie natomiast z art. 36 ust. 2 u.s.g. sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. W aktualnym stanie prawnym brak jest przepisu, z którego wynikałyby uprawnienia zebrania wiejskiego do dokonywania wyboru oraz do odwoływania sołtysa czy też rady sołeckiej.

Z treści art. 36 ust. 2 u.s.g. wynika, że prawo wybierania tych organów przysługuje osobom fizycznym mającym status stałego mieszkańca sołectwa i uprawnionym do głosowania w wyborach powszechnych. Zebranie wiejskie jest zaś bytem odrębnym od ogółu uprawnionych do głosowania mieszkańców danej jednostki pomocniczej, mimo iż skład obu tych gremiów pokrywa się.

Przyznanie zebraniu wiejskiemu charakteru elekcyjnego pozostaje w sprzeczności z regulacją art. 36 ust. 1 u.s.g., w którym ustawodawca nadał zebraniu wiejskiemu wyłącznie uprawnienia uchwałodawcze. Gdyby bowiem ustawodawca zechciał, aby wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej dokonywało zebranie wiejskie to stosowany zapis znalazłby się w art. 36 ust. 2 u.s.g., poszerzając uprawnienia organu uchwałodawczego o kompetencje elekcyjne.

Ustawa o samorządzie gminnym nie zawiera jednocześnie jakichkolwiek przepisów pozwalających na przyjęcie konstrukcji domniemania właściwości zebrania wiejskiego w sprawach nieuregulowanych ustawą (por. wyroki WSA w Opolu: z 15 września 2009 r., sygn. akt II SA/Op 225/09; z 18 stycznia 2007 r., sygn. akt II SA/Op 592/06; WSA w Olsztynie z 14 lutego 2017 r., sygn. akt II SA/Ol 1429/16, baza orzeczeń CBOIS).

Brzmienie § 8 ust. 2 pkt 1 załącznika zaskarżonej uchwały dotyczącego wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej narusza przepis art. 36 ust. 2 u.s.g., z którego wynika, że prawo wybierania sołtysa oraz członków rady sołeckiej przysługuje osobom fizycznym mającym status stałego mieszkańca sołectwa i uprawnionym do głosowania. Przyznanie zebraniu wiejskiemu charakteru elekcyjnego, pozostaje w sprzeczności z regulacją art. 36 ust. 1 u.s.g., w którym wyraźnie stwierdzono, że zebranie wiejskie jest w sołectwie organem uchwałodawczym, a wykonawczym – sołtys, natomiast działalność sołtysa wspomaga rada sołeczka.

Postanowienia zaskarżonej uchwały, które przyznają zebraniu wiejskiemu kompetencje elekcyjne względem innych organów sołectwa pozostają w sprzeczności z art. 36 ust. 1 i 2 u.s.g. Treść przepisu art. 36 ust. 2 u.s.g. przesądza o tym, że prawo wybierania sołtysa oraz członków rady sołeckiej przysługuje

osobom fizycznym mającym status stałego mieszkańca sołectwa i uprawnionym do głosowania. Nie przysługuje natomiast zebraniu wiejskiemu.

Z tych względów sprzeczne z ustawą są zatem przepisy § 8 ust. 2 pkt 1 oraz inne przepisy załącznika zaskarżonej uchwały, które wiążą się z realizacją nadanych zebraniu wiejskiemu uprawnień elekcyjnych względem pozostałych organów sołectwa, zawarte w rozdziale 4 zaskarżonej uchwały.

Koniecznym jawi się wyeliminowanie wszystkich postanowień statutu regulujących tryb wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej, nawet tych, które nie dotyczyły kompetencji zebrania wiejskiego w tym zakresie, ponieważ nie mogłyby one samodzielnie i efektywnie funkcjonować w obrocie prawnym, gdyż prawidłowa rekonstrukcja norm na podstawie pozostałych przepisów (po wyeliminowaniu wyżej wskazanego) byłaby niemożliwa.

W ocenie skarżącego § 6 ust. 1 załącznika zaskarżonej uchwały w sposób istotny narusza prawo w rozumieniu art. 91 u.s.g. Uzależnienie uprawnienia mieszkańców sołectwa do udziału w zebraniu wiejskim sołectwa, na terenie którego stale zamieszkują, poprzez fakt posiadania przez nich czynnego prawa wyborczego stanowi przekroczenie kompetencji wynikającej z art. 35 ust. 1 i 3 u.s.g.

Wprawdzie żaden przepis prawa nie precyzuje, kto z mieszkańców sołectwa może, a kto nie może uczestniczyć w zebraniu wiejskim z prawem do głosowania, jednak należy zgodzić się z tezą, że ograniczenie wynikające z art. 36 ust. 2 u.s.g. dotyczy tylko i wyłącznie udziału w wyborach sołtysa i rady sołeckiej. Nie można zatem na tej podstawie ograniczać uprawnienia stałych mieszkańców sołectwa do decydowania o innych sprawach dotyczących jednostki pomocniczej, na terenie której zamieszkują.

Zawężenie przez Radę Miejską kręgu mieszkańców mogących uczestniczyć w zebraniu wiejskim tylko do tych mieszkańców sołectwa, którzy posiadają czynne prawo wyborcze w sposób istotny narusza art. 32 Konstytucji RP. Z przepisów prawa wyraźnie wynika, iż członkami wspólnoty są z mocy prawa mieszkańcy gminy i gmina nie może dyskryminować swych mieszkańców ze

względu na kwestię posiadania, bądź też nieposiadania praw wyborczych (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 20 marca 2019 r., III SA/Łd 23/19).

Mając powyższe na uwadze uznać należy, iż zachodzą podstawy do stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały.

Z uwagi na powyższe niniejsza skarga jest zasadna.

p.o. Zastępcy Prokuratora Rejonowego

Ewa Słowińska

Załączniki :

- odpis skargi wraz z załącznikami,
- odpis uchwały Rady Miejskiej w Mosinie nr LXIX/821/18 z dnia 5 czerwca 2018r. podjętą w sprawie nadania statutu Sołectwu Krosinko, Ludwikowo
- odpis uchwały Rady Miejskiej w Mosinie nr LXXIV/882/18 z 27 września 2018r. w sprawie zmiany uchwał w sprawie statutów sołectw i osiedli Gminy Mosina
- odpis uchwały Rady Miejskiej w Mosinie nr VI/30/19 z 20 marca 2019r. w sprawie zmiany uchwał w sprawie statutów sołectw i osiedli Gminy Mosina

ES/ES.